

Európsky orgán pre bankovníctvo

EBA BS 2011 116
v konečnom znení

27. septembra 2011

**Usmernenia Európskeho orgánu pre
bankovníctvo (EBA)
o vnútornom riadení
(GL 44)**

Londýn 27. septembra 2011

Usmernenia EBA o vnútornom riadení

Status usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (ďalej len „nariadenie o EBA“). V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia o EBA musia príslušné orgány a účastníci finančných trhov vynaložiť všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.

2. Usmernenia vyjadrujú stanovisko orgánu EBA k primeraným postupom dohľadu v rámci európskeho systému orgánov finančného dohľadu alebo k požadovanému spôsobu uplatňovania právnych predpisov Európskej únie v konkrétnej oblasti. Orgán EBA preto očakáva, že všetky príslušné orgány a účastníci finančných trhov, ktorých sa usmernenia týkajú, budú tieto usmernenia dodržiavať (ak nie je uvedené inak). Príslušné orgány, ktorých sa tieto usmernenia týkajú, by usmernenia mali začleniť do svojich postupov dohľadu (napr. zmenou a doplnením právneho rámca alebo dozorných predpisov, resp. usmernení alebo postupov dohľadu) vrátane prípadov, keď sú konkrétne usmernenia v dokumente zamerané predovšetkým na inštitúcie.

Požiadavky na oznamovanie

3. Príslušné orgány musia do 28. novembra 2011 orgánu EBA oznámiť, či tieto usmernenia dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržiavať, resp. dôvody nedodržania predmetných usmernení. Oznámenia musia podávať osoby, ktoré sú oprávnené podávať oznámenia orgánu EBA v mene príslušných orgánov na e-mailovú adresu compliance@eba.europa.eu.

4. Oznámenie príslušných orgánov uvedené v predchádzajúcom odseku sa uverejní na webovej stránke orgánu EBA podľa článku 16 nariadenia o zriadení EBA.

Medzi textom nasledujúcich usmernení je príležitostne uvedené podrobnejšie vysvetlenie konkrétnych aspektov daných usmernení, ktoré buď ponúka príklady, alebo poskytuje zdôvodnenie ustanovenia. V takom prípade je vysvetľujúci text zobrazený v orámovanom textovom poli.

Obsah

Usmernenia EBA o vnútornom riadení	2
Hlava I – Predmet, rozsah a vymedzenie pojmov	6
1. Predmet	6
2. Pôsobnosť a úroveň uplatňovania	6
3. Vymedzenie pojmov	6
Hlava II – Požiadavky týkajúce sa vnútorného riadenia inštitúcií	7
A. Štruktúra a organizácia podniku	7
4. Organizačný rámec	7
5. Kontrolné mechanizmy a vyváženosť štruktúry skupiny	7
6. Poznať svoju štruktúru	8
7. Neštandardné alebo netransparentné činnosti	9
B. Riadiaci orgán	11
B.1 Povinnosti a zodpovednosti riadiaceho orgánu	11
8. Zodpovednosti riadiaceho orgánu	11
9. Posúdenie rámca vnútorného riadenia	12
10. Riadiaca funkcia a funkcia dohľadu riadiaceho orgánu	12
B.2 Zloženie a fungovanie riadiaceho orgánu	13
11. Zloženie, vymenovanie a hierarchická postupnosť riadiaceho orgánu	14
12. Angažovanosť, nezávislosť a riadenie konfliktu záujmov v riadiacom orgáne	14
13. Kvalifikovanosť riadiaceho orgánu	15
14. Organizačné fungovanie riadiaceho orgánu	16
Posúdenie fungovania riadiaceho orgánu	17
Úloha predsedu riadiaceho orgánu	17
Osobitné výbory riadiaceho orgánu	17

Výbor pre audit.....	18
Výbor pre riziká	19
B.3 Rámec výkonu obchodnej činnosti	19
15. Firemné hodnoty a etický kódex	19
16. Konflikt záujmov na úrovni inštitúcie	20
17. Postupy na predkladanie vnútorných upozornení.....	21
B.4 Politika externalizácie a politika odmeňovania	21
18. Externalizácia	21
19. Riadenie politiky odmeňovania	22
C. Riadenie rizík.....	23
20. Kultúra riadenia rizík.....	23
21. Zosúladenie odmien s rizikovým profilom.....	24
22. Rámec riadenia rizík	25
23. Nové produkty	27
D. Vnútrošná kontrola	27
24. Rámec vnútornej kontroly	27
25. Funkcia kontroly rizík	29
26. Úloha funkcie kontroly rizík.....	30
Úloha funkcie kontroly rizík v stratégii a rozhodovaní	30
Úloha funkcie kontroly rizík v transakciách so spriaznenými stranami	30
Úloha funkcie kontroly rizík zložitosti právnej štruktúry	30
Úloha funkcie kontroly rizík v prípade významných zmien	31
Úloha funkcie kontroly rizík v meraní a hodnotení.....	31
Úloha funkcie kontroly rizík v monitorovaní.....	31
Úloha funkcie kontroly rizík v prípade neschválených angažovaností.	32
27. Riaditeľ pre riziká	33
28. Funkcia dodržiavania súladu	34
29. Funkcia vnútorného auditu	35
E. Informačné systémy a kontinuita činnosti.....	35

30.	Informačný systém a komunikácia	35
31.	Riadenie kontinuity činnosti	36
F.	Transparentnosť	37
32.	Posilnenie.....	37
33.	Transparentnosť vnútorného riadenia	38
Hlava III – Záverečné ustanovenia a vykonanie		39
34.	Zrušovacie ustanovenie.....	39
35.	Dátum uplatnenia.....	39

Hlava I – Predmet, rozsah a vymedzenie pojmov

1. Predmet

Cieľom usmernení je harmonizovať očakávania v oblasti dohľadu a zlepšiť riadne vykonávanie mechanizmov vnútorného riadenia v súlade s článkom 22 a prílohou V smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES a v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi o obchodných spoločnostiach.

2. Pôsobnosť a úroveň uplatňovania

1. Príslušné orgány by mali vyžadovať, aby inštitúcie dodržiavali ustanovenia uvedené v týchto usmerneniach o vnútornom riadení.
2. Uplatňovanie týchto usmernení by mali preskúmať príslušné orgány ako súčasť procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu.

Vysvetľujúca poznámka

Výbor CEBS/orgán EBA vypracoval usmernenia k procesu preskúmania orgánmi dohľadu, ktoré sa nachádzajú na webovej stránke orgánu EBA.

3. Tieto usmernenia sa týkajú inštitúcií na individuálnom základe a materských a dcérskych spoločností na konsolidovanom alebo subkonsolidovanom základe, ak nie je uvedené inak.
4. Na všetky ustanovenia týchto usmernení sa vzťahujú zásady proporcionality podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES a podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/49/ES (v znení neskorších predpisov). Inštitúcia môže preukázať, ako jej prístup, ktorý odráža povahu, rozsah a zložitosť jej činností, spĺňa výsledky požadované podľa týchto usmernení.

3. Vymedzenie pojmov

1. V týchto usmerneniach termín *riadiaci orgán* by mal znamenať riadiaci orgán (orgány) inštitúcie, ktorý zahŕňa funkciu dohľadu a riadiacu funkciu, má najvyššiu rozhodovaciu právomoc a je oprávnený stanovovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie inštitúcie. Riadiaci orgán by mal zahŕňať osoby, ktoré skutočne riadia činnosť inštitúcie.
2. V týchto usmerneniach pojem *inštitúcia* by mal znamenať úverové inštitúcie a investičné spoločnosti v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/49/ES.

Hlava II – Požiadavky týkajúce sa vnútorného riadenia inštitúcií

A. Štruktúra a organizácia podniku

4. Organizačný rámec

1. Riadiaci orgán inštitúcie by mal zabezpečovať vhodnú a transparentnú podnikovú štruktúru pre danú inštitúciu. Táto štruktúra by mala podporovať a demonštrovať účinné a obozretné riadenie inštitúcie na individuálnom základe aj na úrovni skupiny. Hierarchické štruktúry a pridelovanie zodpovedností a právomocí v rámci inštitúcie by mali byť jasné, dobre definované, koherentné a účinne presadzované.
2. Riadiaci orgán by mal zabezpečiť, aby štruktúra inštitúcie, resp. štruktúry v rámci skupiny boli jasné a transparentné, jednak pre vlastných zamestnancov inštitúcie a jednak pre príslušné orgány dohľadu.
3. Riadiaci orgán by mal posudzovať, ako sa jednotlivé prvky podnikovej štruktúry navzájom dopĺňajú a interagujú. Štruktúra by nemala brániť schopnosti riadiaceho orgánu dozerať na riziká, ktoré ohrozujú inštitúciu alebo skupinu, a účinne ich riadiť.
4. Riadiaci orgán by mal posudzovať, ako zmeny štruktúry skupiny ovplyvnia jej spoľahlivosť. Riadiaci orgán by mal urýchlene vykonávať všetky potrebné úpravy.

Vysvetľujúca poznámka

Zmeny môžu vyplývať napr. zo založenia nových dcérskych spoločností, z fúzií a akvizícií, z predaja časti skupiny, jej rozpustenia alebo z vonkajšieho vývoja.

5. Kontrolné mechanizmy a vyváženosť štruktúry skupiny

1. V štruktúre skupiny by celkovú zodpovednosť za primerané vnútorné riadenie v celej skupine mal mať riadiaci orgán materskej spoločnosti inštitúcie, ktorý zodpovedá za zabezpečenie rámca riadenia vhodného pre štruktúru, činnosť a riziká skupiny a subjektov, ktoré tvoria jej zložky.
2. Riadiaci orgán dcérskej spoločnosti regulovanej v rámci skupiny by mal na úrovni právnickej osoby dodržiavať rovnaké hodnoty a politiky vnútorného riadenia, ako materská spoločnosť, pokiaľ právne požiadavky alebo požiadavky na dohľad alebo aspekty proporcionality neustanovujú inak. Riadiaci orgán regulovanej dcérskej spoločnosti by mal preto v rámci svojich zodpovedností v oblasti vnútorného riadenia stanoviť politiky dcérskej spoločnosti a vyhodnocovať všetky rozhodnutia alebo postupy na úrovni skupiny, aby nespôsobili konanie regulovanej dcérskej spoločnosti, ktoré by bolo v rozpore s platnými zákonnými alebo regulačnými ustanoveniami

a s pravidlami obozretnosti. Riadiaci orgán regulovanej dcérskej spoločnosti by mal takisto zabezpečiť, aby takéto rozhodnutia alebo postupy nenarúšali:

- a. správne a obozretné riadenie dcérskej spoločnosti,
  - b. finančné zdravie dcérskej spoločnosti, alebo
  - c. právne záujmy zainteresovaných strán dcérskej spoločnosti.
3. Riadiace orgány materskej spoločnosti a jej dcérskych spoločností by pri posudzovaní účinkov skupinového rozmeru na svoje vnútorné riadenie mali uplatňovať a zohľadňovať nasledujúce odseky.
4. Riadiaci orgán materskej spoločnosti inštitúcie by si mal pri plnení svojich zodpovedností v oblasti vnútorného riadenia uvedomovať všetky významné riziká a problémy, ktoré by mohli mať dosah na skupinu, samu materskú inštitúciu a jej dcérske spoločnosti. Preto by mal nad svojimi dcérskymi spoločnosťami vykonávať primeraný dohľad, pri rešpektovaní právnej zodpovednosti a zodpovednosti za výkon riadenia, ktoré sa vzťahujú na riadiace orgány regulovaných dcérskych spoločností.
5. Na plnenie svojich povinností v oblasti vnútorného riadenia by riadiaci orgán materskej spoločnosti inštitúcie mal:
- a. vytvoriť riadiacu štruktúru, ktorá prispieva k účinnému dohľadu nad dcérskymi spoločnosťami a zohľadňuje povahu, rozsah a zložitost rôznych rizík, ktorým sú skupina a jej dcérske spoločnosti vystavené,
  - b. schváliť politiku vnútorného riadenia na úrovni skupiny pre jej dcérske spoločnosti vrátane záväzku plniť všetky platné požiadavky na riadenie,
  - c. zabezpečiť dostatok dostupných zdrojov pre každú dcérsku spoločnosť na plnenie štandardov skupiny a miestnych štandardov v oblasti riadenia,
  - d. mať vhodné prostriedky na monitorovanie, že každá dcérska spoločnosť dodržiava všetky platné požiadavky na vnútorné riadenie,
  - e. zabezpečiť, aby hierarchické štruktúry skupiny boli jasné a transparentné, najmä tam, kde obchodné činnosti nezodpovedajú právnej štruktúre skupiny.
6. Regulovaná dcérska spoločnosť by mala zvážiť ako prvok silného riadenia aj dostatočný počet nezávislých členov v riadiacom orgáne. Nezávislými členmi riadiaceho orgánu sú nevýkonní riaditelia, ktorí sú nezávislí od dcérskej spoločnosti, od jej skupiny a akcionárov s kontrolným podielom.

6. Poznať svoju štruktúru

1. Riadiaci orgán by mal plne poznať prevádzkovú štruktúru inštitúcie a rozumieť jej („poznať svoju štruktúru“) a musí zabezpečiť, aby bola

v súlade so schválenou obchodnou stratégiou a s rizikovým profilom inštitúcie.

Vysvetľujúca poznámka

Je dôležité, aby riadiaci orgán plne poznal prevádzkovú štruktúru inštitúcie a rozumel jej. Ak inštitúcia vytvára veľký počet právnických subjektov v rámci svojej skupiny, ich počet, a najmä prepojenie a transakcie medzi nimi, môžu predstavovať problémy pre koncepciu vnútorného riadenia a dohľad nad rizikami skupiny ako celku, ktorý sám osebe predstavuje riziko.

2. Riadiaci orgán by mal usmerňovať vývoj štruktúry inštitúcie a rozumieť jej obmedzeniam, a mal by zabezpečiť, aby štruktúra bola odôvodnená a aby nebola zbytočne alebo neprimerane zložitá. Riadiaci orgán zodpovedá aj za schvaľovanie správnych stratégií a politík na vytvorenie nových štruktúr. Rovnako tak by riadiaci orgán mal rozpoznať riziká, ktoré predstavuje zložitá štruktúra právnickej osoby sama osebe, a mal by zabezpečiť, aby inštitúcia bola schopná včas poskytovať informácie, pokiaľ ide o typ, štatút, vlastnícku štruktúru a činnosti každej právnickej osoby.
3. Riadiaci orgán materskej spoločnosti inštitúcie by mal rozumieť nielen podnikovej organizácii skupiny, ale aj účelu jej rôznych subjektov a spojeniam a vzťahom medzi nimi. To zahŕňa poznanie operačných rizík špecifických pre skupinu, poznanie rizikovej angažovanosti v rámci skupiny a možných dosahov na financovanie skupiny a na jej kapitálový a rizikový profil za normálnych a za nepriaznivých okolností.
4. Riadiaci orgán materskej spoločnosti inštitúcie by mal zabezpečiť, aby jednotlivým subjektom skupiny (vrátane samej inštitúcie) bol poskytovaný dostatok informácií, aby všetky subjekty získali jasnú predstavu o všeobecných cieľoch a rizikách skupiny. Všetky toky významných informácií medzi subjektmi, ktoré sú dôležité pre operatívne fungovanie skupiny, by mali byť zdokumentované a na požiadanie okamžite prístupné buď riadiacemu orgánu, funkciám kontroly alebo orgánom dohľadu.
5. Riadiaci orgán materskej spoločnosti inštitúcie by mal zabezpečiť, aby bol neustále informovaný o rizikách spojených so štruktúrou skupiny. To zahŕňa:
  - a. informácie o významných rizikových faktoroch,
  - b. pravidelné správy, v ktorých sa hodnotí celková štruktúra inštitúcie a vyhodnocuje súlad činností jednotlivých subjektov so schválenou stratégiou.

7. Neštandardné alebo netransparentné činnosti

1. Ak inštitúcia pôsobí prostredníctvom účelových alebo prepojených štruktúr alebo ak pôsobí v jurisdikciách, ktoré bránia transparentnosti alebo nevyhovujú medzinárodným bankovým normám, riadiaci orgán by mal rozumieť ich účelu, štruktúre a konkrétnym rizikám, ktoré sú s nimi spojené. Riadiaci orgán by mal akceptovať takéto činnosti iba ak sa ubezpečí, že príslušné riziká budú riadené vhodným spôsobom.

Vysvetľujúca poznámka

Okrem tejto zásady môžu príslušné orgány uplatňovať pri hodnotení obchodných činností v jurisdikciách, ktoré nie sú úplne transparentné, resp. nevyhovujú medzinárodným bankovým normám, aj „*Základné princípy efektívneho bankového dohľadu*“ vypracované Bazilejským výborom pre bankový dohľad.

Inštitúcia môže mať legitímne dôvody na vykonávanie obchodných činností v určitých jurisdikciách (alebo so subjektmi alebo s protistranami, ktoré v týchto jurisdikciách pôsobia) alebo na zriadenie konkrétnych štruktúr (napr. subjektov zriadených na osobitný účel alebo zvereneckých spoločností). Avšak vykonávanie obchodných činností v jurisdikciách, ktoré nie sú úplne transparentné, resp. nevyhovujú medzinárodným bankovým normám (napr. v oblasti dohľadu nad obozretným podnikaním, daní, boja proti praniu špinavých peňazí alebo boja proti financovaniu terorizmu), alebo prostredníctvom zložitých alebo netransparentných štruktúr môže predstavovať osobitné právne riziká, riziko poškodenia dobrého mena a finančné riziká. Tieto jurisdikcie môžu navyše brániť schopnosti riadiaceho orgánu vykonávať vhodný dohľad nad obchodnými činnosťami a môžu brániť efektívnemu bankovému dohľadu. Preto by takéto štruktúry mali byť schválené a udržiavané iba ak bol definovaný a pochopený ich účel, ak bol zabezpečený účinný dohľad a ak je možné vhodne riadiť všetky významné riziká, ktoré by tieto štruktúry mohli generovať.

Riadiaci orgán by mal preto venovať osobitnú pozornosť všetkým takýmto situáciám, pretože predstavujú významné výzvy pri porozumení štruktúre skupiny.

2. Riadiaci orgán by mal stanoviť, udržiavať a priebežne preskúmavať príslušné stratégie, politiky a postupy schvaľovania a údržby týchto štruktúr a činností, s cieľom zabezpečiť, aby boli stále v súlade s pôvodne zamýšľaným účelom.
3. Riadiaci orgán by mal zabezpečiť vykonávanie vhodných opatrení na zabránenie alebo zmiernenie rizík takýchto činností. To znamená zabezpečiť, aby:
  - a. inštitúcia mala zavedené primerané politiky a postupy a aby mala zdokumentované procesy (napr. platné limity, požiadavky na

informácie) na posudzovanie a schvaľovanie takýchto činností a na riadenie ich rizík, s prihliadnutím na dôsledky pre organizačnú štruktúru skupiny,

- b. informácie týkajúce sa týchto činností a ich rizík boli prístupné ústrediu inštitúcie a jej audítorom a aby boli oznámené riadiacemu orgánu a orgánom dohľadu,
- c. inštitúcia pravidelne hodnotila ďalšiu potrebu vykonávať činnosti, ktoré bránia transparentnosti.

4. Rovnaké opatrenia by sa mali prijať, ak inštitúcia vykonáva neštandardné alebo netransparentné činnosti pre klientov.

Vysvetľujúca poznámka

Neštandardné alebo netransparentné činnosti pre klientov (napr. pomoc klientom pri zakladaní spoločností v zahraničných, tzv. *offshore* jurisdikciách, pri vytváraní zložitých štruktúr a financovaní ich transakcií alebo pri poskytovaní služieb zvereneckého správcu) predstavujú pre vnútorné riadenie podobné výzvy a môžu vytvárať významné operačné riziká a riziko poškodenia dobrého mena. Preto je potrebné prijať rovnaké opatrenia pre riadenie rizík, ako v prípade vlastných obchodných činností inštitúcie.

5. Všetky tieto štruktúry a činnosti by mali podliehať pravidelnému preskúmvaniu v rámci interného a externého auditu.

B. Riadiaci orgán

B.1 Povinnosti a zodpovednosti riadiaceho orgánu

8. Zodpovednosti riadiaceho orgánu

1. Riadiaci orgán by mal mať celkovú zodpovednosť za inštitúciu a mal by stanovovať jej stratégiu. Zodpovednosti riadiaceho orgánu by mali byť jasne vymedzené v písomnom dokumente a musia byť schválené.

Vysvetľujúca poznámka

Riadny výkon povinností riadiaceho orgánu je základom pre správne a obozretné riadenie inštitúcie. Dokumentované zodpovednosti navyše musia byť v súlade s vnútroštátnym právom o obchodných spoločnostiach.

2. Hlavné zodpovednosti riadiaceho orgánu by mali zahŕňať stanovenie a dohľad nad:

- a. celkovou obchodnou stratégiou inštitúcie v rámci platného právneho a regulačného rámca, s prihliadnutím na dlhodobé finančné záujmy inštitúcie a na jej kapitálovú primeranosť,
  - b. celkovou stratégiou a politikou v oblasti rizík vrátane tolerancie rizík/ochoty riskovať a rámca riadenia rizík inštitúcie,
  - c. výškou, typom a rozdelením vlastného kapitálu a vlastných zdrojov, ktoré sú primerané na krytie rizík inštitúcie,
  - d. robustnou a transparentnou organizačnou štruktúrou s efektívnymi komunikačnými a informačnými kanálmi,
  - e. politikou v oblasti menovania a hierarchickej postupnosti osôb, ktoré v inštitúcii vykonávajú kľúčové funkcie,
  - f. rámcom odmeňovania, ktorý je v súlade so stratégiami riadenia rizík inštitúcie,
  - g. zásadami riadenia a podnikovými hodnotami inštitúcie, a to aj prostredníctvom kódexu správania alebo porovnateľného dokumentu,
  - h. primeraným a účinným rámcom vnútornej kontroly, ktorý zahŕňa dobre fungujúcu funkciu kontroly rizík, funkciu dodržiavania súladu a funkciu vnútorného auditu, ako aj vhodný rámec finančného vykazovania a účtovníctva.
3. Riadiaci orgán by mal navyše tieto politiky a stratégie pravidelne preskúmať a upravovať. Riadiaci orgán je zodpovedný za vhodnú komunikáciu s orgánmi dohľadu a ostatnými zainteresovanými stranami.

9. Posúdenie rámca vnútorného riadenia

1. Riadiaci orgán by mal monitorovať a pravidelne hodnotiť efektívnosť rámca vnútorného riadenia inštitúcie.
2. Preskúvanie rámca vnútorného riadenia a jeho vykonávania by sa malo vykonávať najmenej raz ročne. Malo by byť zamerané na akékoľvek zmeny vnútorných a vonkajších faktorov, ktoré ovplyvňujú inštitúciu.

10. Riadiaca funkcia a funkcia dohľadu riadiaceho orgánu

1. Riadiaca funkcia a funkcia dohľadu riadiaceho orgánu inštitúcie by sa mali účinne dopĺňať.

Vysvetľujúca poznámka

Členské štáty zvyčajne používajú jednu z dvoch **riadiacich štruktúr** – jednostupňový alebo dvojstupňový systém riadenia. V oboch štruktúrach riadiaci orgán v riadiacej funkcii a riadiaci orgán v dozornej funkcii

zohrávajú každý svoju vlastnú úlohu v riadení inštitúcie, a to buď priamo alebo prostredníctvom výborov.

Riadiaca funkcia navrhuje smerovanie inštitúcie, zabezpečuje účinné vykonávanie stratégie a zodpovedá za každodenné fungovanie inštitúcie.

Dozorná funkcia dohliada na riadiacu funkciu a poskytuje jej poradenstvo. Jej úloha dohľadu spočíva v poskytovaní konštruktívnych výziev pri vypracúvaní stratégie inštitúcie, v monitorovaní výkonov riadiacej funkcie a realizácie schválených cieľov a zámerov a v zabezpečovaní integrity finančných informácií a účinného riadenia rizík a vnútorných kontrolných mechanizmov.

Na dosiahnutie dobrého riadenia by sa riadiaca funkcia a funkcia dohľadu inštitúcie mali účinne dopĺňať, aby zabezpečili plnenie schválenej stratégie inštitúcie, a najmä aby riadili riziká, ktorým inštitúcia čelí. Aj keď medzi právnymi a regulačnými rámcami jednotlivých krajín môžu existovať významné rozdiely, tieto rozdiely by nemali brániť účinnej interakcii týchto dvoch funkcií, bez ohľadu na to, či riadiaci orgán zahŕňa jeden alebo viac orgánov.

2. Riadiaci orgán v dozornej funkcii by mal:

- a. byť pripravený a schopný konštruktívnym spôsobom predkladať námietky a kriticky preskúmať návrhy, vysvetlenia a informácie poskytnuté členmi riadiaceho orgánu v riadiacej funkcii,
- b. monitorovať dôsledné vykonávanie stratégie, politiky tolerancie rizík/ochoty riskovať a ostaných politík inštitúcie a udržiavanie noriem výkonnosti v súlade s dlhodobými finančnými záujmami inštitúcie a jej kapitálovou primeranosťou,
- c. monitorovať výkony členov riadiaceho orgánu v riadiacej funkcii na základe uvedených noriem.

3. Riadiaci orgán v riadiacej funkcii by mal koordinovať obchodnú stratégiu a stratégiu riadenia rizík inštitúcie s riadiacim orgánom v dozornej funkcii a mal by pravidelne rokovať s riadiacim orgánom v dozornej funkcii o vykonávaní týchto stratégií.

4. Obidve funkcie by si mali navzájom poskytovať dostatočné informácie. Riadiaci orgán v riadiacej funkcii by mal pravidelne, a v prípade potreby bez meškania, komplexne informovať riadiaci orgán v dozornej funkcii o prvkoch, ktoré sú dôležité na vyhodnotenie určitej situácie, riadenie inštitúcie a udržiavanie jej finančnej bezpečnosti.

B.2 Zloženie a fungovanie riadiaceho orgánu

11. Zloženie, vymenovanie a hierarchická postupnosť riadiaceho orgánu

1. Riadiaci orgán by mal mať primeraný počet členov a vhodné zloženie. Riadiaci orgán by mal mať stanovené politiky výberu, monitorovania a plánovania hierarchickej postupnosti svojich členov.
2. Inštitúcia by mala stanoviť veľkosť a zloženie svojho riadiaceho orgánu s prihliadnutím na veľkosť a zložitosť inštitúcie a s prihliadnutím na povahu a rozsah jej činností. Výber členov riadiaceho orgánu by mal zabezpečiť dostatočné celkové odborné znalosti.
3. Riadiaci orgán by mal určiť a vybrať kvalifikovaných a skúsených kandidátov a mal by zabezpečiť primeranú koncepciu hierarchickej postupnosti riadiaceho orgánu, s náležitým zohľadnením iných právnych požiadaviek týkajúcich sa zloženia, vymenovania alebo hierarchickej postupnosti.
4. Riadiaci orgán by mal zabezpečiť, aby inštitúcia mala stanovené politiky výberu nových a opätovného vymenovania súčasných členov. Tieto politiky by mali zahŕňať vypracovanie popisu potrebných schopností a zručností, aby zabezpečili dostatočnú kvalifikáciu.
5. Členovia riadiaceho orgánu by mali byť vymenovaní na primerané obdobie. Nominácie na opätovné vymenovanie by mali vychádzať z uvedeného profilu a mali by sa prijímať iba po starostlivom zvážení výkonu člena počas jeho posledného funkčného obdobia.
6. Riadiaci orgán by mal pri stanovení koncepcie hierarchickej postupnosti svojich členov brať do úvahy dátum skončenia platnosti zmluvy alebo mandátu každého člena, aby sa podľa možnosti predišlo potrebe súčasného nahradenia príliš veľkého počtu členov.

12. Angažovanosť, nezávislosť a riadenie konfliktu záujmov v riadiacom orgáne

1. Členovia riadiaceho orgánu by sa mali aktívne zapájať do činnosti inštitúcie a mali by byť schopní utvárať si vlastný fundovaný, objektívny a nezávislý úsudok a prijímať rozhodnutia.
2. Výber členov riadiaceho orgánu by mal zabezpečiť dostatočné odborné znalosti a potrebnú mieru nezávislosti v rámci riadiaceho orgánu. Inštitúcia by mala zabezpečiť, aby členovia riadiaceho orgánu boli schopní venovať dostatok času a úsilia účinnému plneniu svojich povinností.
3. Členovia riadiaceho orgánu by mali mať iba obmedzený počet mandátov alebo iných odborných aktivít, ktoré sú príliš náročné na čas. Členovia by navyše mali inštitúciu informovať o svojich vedľajších pracovných činnostiach (napr. mandátoch v iných spoločnostiach). Od predsedu riadiaceho orgánu by sa vzhľadom na väčší objem jeho záväzkov a povinností mala očakávať vyššia časová angažovanosť.
4. Minimálna očakávaná časová angažovanosť každého člena riadiaceho orgánu by mala byť uvedená v písomnom dokumente. Pri zvažovaní

vymenovania nového člena alebo pri získaní informácií od súčasného člena o jeho novom mandáte by členovia riadiaceho orgánu mali danú osobu vyzvať, aby uviedla, ako venuje dostatok času na plnenie svojich povinností voči inštitúcii. Účasť členov riadiaceho orgánu v dozornej funkcii by mala byť zverejnená. Inštitúcia by mala zväžiť aj zverejnenie dlhodobej neprítomnosti členov riadiaceho orgánu v riadiacej funkcii.

5. Členovia riadiaceho orgánu by mali byť schopní konať objektívne, kriticky a nezávisle. Opatrenie na zvýšenie schopnosti utvárať si objektívny a nezávislý úsudok by malo zahŕňať nábor členov z dostatočne širokého súboru uchádzačov a riadiaci orgán by mal mať dostatočný počet nevýkonných členov.

Vysvetľujúca poznámka

Ak je riadiaci orgán v dozornej funkcii formálne oddelený od riadiaceho orgánu v riadiacej funkcii, objektivita a nezávislosť riadiaceho orgánu v dozornej funkcii musí byť okrem toho zaručená aj vhodným výberom nezávislých členov.

6. Riadiaci orgán by mal mať písomne vypracovanú politiku riadenia konfliktu záujmov svojich členov. Táto politika by mala uvádzať:
  - a. povinnosť člena zabrániť konfliktu záujmov, ktorý nebol riadiacemu orgánu oznámený a ktorý riadiaci orgán neschválil, a v ostatných prípadoch zabezpečiť riadenie konfliktu záujmov vhodným spôsobom,
  - b. proces preskúmania alebo schvaľovania, ktorým musia členovia prejsť skôr, než sa angažujú v určitých činnostiach (napr. výkon funkcie v inom riadiacom orgáne), s cieľom zabezpečiť, aby táto nová angažovanosť nevyvolala konflikt záujmov,
  - c. povinnosť člena informovať inštitúciu o každej záležitosti, ktorá môže vyvolať alebo ktorá už vyvolala konflikt záujmov,
  - d. povinnosť člena zdržať sa účasti na rozhodovaní alebo hlasovaní o akejkoľvek záležitosti, v ktorej tento člen môže mať konflikt záujmov alebo v ktorej môže byť inak ohrozená objektivita alebo schopnosť člena riadne si plniť svoje povinnosti voči inštitúcii,
  - e. primerané postupy na zabezpečenie vykonávania transakcií so spriaznenými stranami za obvyklých trhových podmienok,
  - f. spôsob, akým sa riadiaci orgán bude zaoberať prípadmi akéhokoľvek nesúladu s touto politikou.

13. Kvalifikovanosť riadiaceho orgánu

1. Členovia riadiaceho orgánu by mali byť kvalifikovaní pre výkon svojej funkcie a svoju kvalifikáciu si udržiavať, okrem iného, odborným vzdelávaním. Mali by mať jasnú predstavu o riadiacich mechanizmoch inštitúcie a o svojej úlohe v nich.
2. Členovia riadiaceho orgánu, jednotlivo aj celkovo, by mali mať potrebné odborné znalosti, skúsenosti, schopnosti, vedomosti a osobné vlastnosti vrátane profesionality a osobnej bezúhonnosti, na riadne plnenie svojich povinností.
3. Členovia riadiaceho orgánu by mali mať aktuálnu predstavu o činnosti inštitúcie, a to na úrovni zodpovedajúcej ich povinnostiam. To zahŕňa náležité poznanie aj tých oblastí, za ktoré nie sú priamo zodpovední, ale nesú za ne celkovú zodpovednosť.
4. Celkovo by mali plne rozumieť povahe činností inštitúcie a s tým spojeným rizikám a mali by mať primerané odborné znalosti a skúsenosti relevantné pre každú podstatnú činnosť, ktorú má inštitúcia v úmysle vykonávať, aby boli schopní vykonávať účinné riadenie a dohľad.
5. Inštitúcia by mala mať zavedený správny proces, ktorým zabezpečí, aby členovia riadiaceho orgánu, jednotlivo aj celkovo, mali dostatočnú kvalifikovanosť.
6. Členovia riadiaceho orgánu by mali získať, udržiavať si a prehľbovať znalosti a zručnosti, aby mohli plniť svoje povinnosti. Inštitúcia by mala zabezpečiť, aby títo členovia mali prístup k individuálne prispôbeným programom odborného vzdelávania, ktoré by mali zohľadňovať všetky rozdiely medzi profilom znalostí, ktorý inštitúcia potrebuje, a skutočnými znalosťami členov. Medzi oblasti, ktoré by mohli byť zahrnuté, patria nástroje a modely riadenia rizík inštitúcie, najnovšie vývojové trendy, zmeny v rámci organizácie, komplexné produkty, nové produkty alebo trhy a fúzie. Odborné vzdelávanie by malo zahŕňať aj tie oblasti činností, za ktoré jednotliví členovia nie sú priamo zodpovední. Riadiaci orgán by mal venovať dostatok času, rozpočtu a ďalších zdrojov na vzdelávanie.

14. Organizačné fungovanie riadiaceho orgánu

1. Riadiaci orgán by mal vymedziť vhodné praktiky a postupy vnútorného riadenia na zabezpečenie svojej organizácie a svojho fungovania a mať zavedené prostriedky na zabezpečenie dodržiavania týchto praktík a ich pravidelného preskúmavania z hľadiska možných zlepšení.

Vysvetľujúca poznámka

Správne praktiky a postupy vnútorného riadenia riadiaceho orgánu vysielajú dôležité interné a externé signály o politikách riadenia a cieľoch inštitúcie. Praktiky a postupy zahŕňajú frekvenciu, pracovné postupy a zápisnice zo zasadnutí, úlohu predsedu a použitie výborov.

- Riadiaci orgán by mal pravidelne zasadať, aby svoje povinnosti plnil primerane a účinne. Členovia riadiaceho orgánu by mali príprave zasadnutí venovať dostatok času. Táto príprava zahŕňa vytýčenie programu zasadnutia. Zápisnica zo zasadnutia by mala obsahovať body programu a jasne uvádzať prijaté rozhodnutia a schválené opatrenia. Tieto praktiky a postupy spoločne s právami, zodpovednosťami a kľúčovými činnosťami riadiaceho orgánu by mali byť zdokumentované a riadiaci orgán by ich mal pravidelne preskúmať.

Posúdenie fungovania riadiaceho orgánu

- Riadiaci orgán by mal pravidelne posudzovať individuálnu a celkovú účinnosť a efektívnosť svojich činností, praktík a postupov riadenia, ako aj individuálnu a celkovú účinnosť a efektívnosť fungovania výborov. Takéto posúdenie môžu vykonávať externí koordinátori.

Úloha predsedu riadiaceho orgánu

- Predseda by mal zabezpečiť, aby rozhodnutia riadiaceho orgánu boli prijímané na spoľahlivom a dobre informovanom základe. Mal by podnecovať a podporovať otvorenú a kritickú diskusiu a zabezpečiť, aby v rámci procesu rozhodovania mohli byť vyjadrené a prerokované nesúhlasné stanoviská.

Vysvetľujúca poznámka

Predseda riadiaceho orgánu zohráva kľúčovú úlohu v riadnom fungovaní riadiaceho orgánu. Zaisťuje vedenie riadiaceho orgánu a zodpovedá za jeho účinné celkové fungovanie.

- V jednostupňovom systéme nesmie byť predsedom riadiaceho orgánu a generálnym riaditeľom inštitúcie jedna a tá istá osoba. Ak je predseda riadiaceho orgánu zároveň generálnym riaditeľom inštitúcie, inštitúcia by mala mať zavedené opatrenia na minimalizáciu potenciálneho dosahu na svoje kontrolné mechanizmy a vyváženosť.

Vysvetľujúca poznámka

Kontrolné mechanizmy a vyváženosť by mohli zahŕňať napríklad vedúceho nadriadeného nezávislého člena riadiaceho orgánu v dozornej funkcii alebo v podobnom postavení.

Osobitné výbory riadiaceho orgánu

- Riadiaci orgán v dozornej funkcii by mal zväžiť – s prihliadnutím na veľkosť a zložitosť inštitúcie – zriadenie osobitných výborov zložených z členov riadiaceho orgánu (iné osoby môžu byť prizvané k účasti vzhľadom na ich

špecifické odborné znalosti alebo poradenstvo relevantné pre konkrétny problém). Osobitné výbory môžu zahŕňať výbor pre audit, výbor pre riziká, výbor pre odmeňovanie, výbor pre nominácie alebo ľudské zdroje, resp. výbor pre riadenie, výbor pre etiku alebo výbor pre dodržiavanie súladu.

Vysvetľujúca poznámka

Delegovanie takýchto výborov v žiadnom prípade nezavaruje riadiaci orgán v dozornej funkcii celkového plnenia jeho úloh a povinností, ale môže mu poskytnúť podporu v konkrétnych oblastiach, ak uľahčuje rozvoj a vykonávanie praktík dobrého riadenia a rozhodovania.

7. Osobitný výbor by mal mať optimálnu kombináciu odborných znalostí, schopností a skúseností, ktorých spojenie mu umožní plne pochopiť, objektívne zhodnotiť a priniesť nové myslenie vo vzťahu k príslušným záležitostiam. Mal by mať dostatočný počet nezávislých členov. Každý výbor by mal mať zdokumentovaný mandát (vrátane rozsahu) od riadiaceho orgánu v dozornej funkcii a mal by mať zavedené pracovné postupy. Členstvo vo výbore a jeho predsedníctvo by mohli príležitostne rotovať.

Vysvetľujúca poznámka

Rotácia členstva a predsedníctva pomáha zabrániť prílišnému sústredeniu právomocí a podporuje nové perspektívy.

8. Predsedovia príslušných výborov by mali pravidelne predkladať správy riadiacemu orgánu. Osobitné výbory by mali podľa potreby navzájom spolupracovať s cieľom zabezpečiť konzistentnosť a vylúčiť možnosť vzniku nedostatkov. Táto interakcia by mohla prebiehať prostredníctvom krížovej účasti: predseda alebo člen jedného osobitného výboru by mohol byť zároveň členom iného osobitného výboru.

Výbor pre audit

9. Výbor pre audit (alebo ekvivalentný výbor) by mal, okrem iného, sledovať účinnosť systému vnútornej kontroly spoločnosti, systému vnútorného auditu a systému riadenia rizík, mal by dohliadať na externých audítorov inštitúcie, odporúčať na schválenie riadiacemu orgánu ich vymenovanie, odmeňovanie a prepúšťanie, mal by posudzovať a schvaľovať rozsah auditu a jeho frekvenciu, preskúmať správy o audite a kontrolovať, aby riadiaci orgán v riadiacej funkcii včas prijímal nápravné opatrenia potrebné na riešenie nedostatkov kontroly, nesúladu s právnymi predpismi, nariadeniami a politikami, a ďalších problémov zistených audítormi. Výbor pre audit by mal navyše dohliadať, aby inštitúcia mala vytvorené účtovné politiky.

Vysvetľujúca poznámka

Pozri tiež článok 41 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES o štatutárnom audite ročných účtovných záznamov a konsolidovaných účtovných záznamov.

10. Predseda výboru pre audit by mal byť nezávislý. Ak je predseda bývalým členom riadiacej funkcie inštitúcie, malo by uplynúť vhodné časové obdobie skôr, než prevezme funkciu predsedu výboru pre audit.
11. Členovia výboru pre audit ako celok by mali mať príslušné aktuálne praktické skúsenosti z oblasti finančných trhov alebo by mali mať, na základe svojich predchádzajúcich obchodných činností, dostatočné odborné skúsenosti priamo spojené s činnosťou finančných trhov. Predseda výboru pre audit by v každom prípade mal mať odborné znalosti a skúsenosti z oblasti uplatňovania účtovných zásad a procesov vnútornej kontroly.

Výbor pre riziká

12. Výbor pre riziká (alebo ekvivalentný výbor) by mal byť zodpovedný za poradenstvo riadiacemu orgánu o celkovej súčasnej a budúcej tolerancii rizík/ochoty riskovať a o stratégii inštitúcie a mal by zodpovedať za dohľad nad vykonávaním tejto stratégie. Aby sa zvýšila efektívnosť výboru pre riziká, mal by pravidelne komunikovať s funkciou kontroly rizík a s riaditeľom pre riziká inštitúcie a v prípade potreby by mal mať prístup k externému odbornému poradenstvu, najmä v súvislosti s navrhovanými strategickými operáciami, ako sú fúzie a akvizície.

B.3 Rámec výkonu obchodnej činnosti

15. Firemné hodnoty a etický kódex

1. Riadiaci orgán by mal rozvíjať a podporovať vysoké etické a profesijné normy.

Vysvetľujúca poznámka

Keď je spochybnené dobré meno inštitúcie, obnova straty dôvery môže byť zložitá a môže mať dosah na celý trh.

Uplatňovanie vhodných noriem (napr. etického kódexu) profesionálneho a zodpovedného správania v celej inštitúcii by malo pomôcť znížiť riziká, ktorým je inštitúcia vystavená. Ak budú tieto normy hlavnou prioritou a ak sa budú dôkladne vykonávať, zníži sa najmä operačné riziko a riziko poškodenia dobrého mena.

2. Riadiaci orgán by mal mať jasné politiky na zabezpečenie plnenia týchto noriem.

3. Mala by prebiehať neustála kontrola uplatňovania a dodržiavania týchto noriem. Výsledky tejto kontroly by mali byť pravidelne hlásené riadiacemu orgánu.

16. Konflikt záujmov na úrovni inštitúcie

1. Riadiaci orgán by mal ustanoviť, uplatňovať a udržiavať účinné politiky na identifikáciu skutočného a možného konfliktu záujmov. Konflikt záujmov, ktorý bol riadiacemu orgánu oznámený a ktorý riadiaci orgán schválil, by mal byť riadený vhodným spôsobom.
2. Vzťahy, služby, činnosti alebo transakcie inštitúcie, ktoré môžu vyvolať konflikt záujmov, by mali byť identifikované v písomnej politike, v ktorej by sa malo uvádzať, ako by takýto konflikt mal byť riešený. Táto politika by mala zahŕňať vzťahy a transakcie medzi rôznymi klientmi inštitúcie, ako aj vzťahy a transakcie medzi inštitúciou a:
  - a. jej klientmi (vyplývajúce z obchodného modelu alebo rôznych služieb a činností poskytovaných inštitúciou),
  - b. jej akcionármi,
  - c. členmi jej riadiaceho orgánu,
  - d. jej zamestnancami,
  - e. významnými dodávateľmi alebo obchodnými partnermi,
  - f. ostatnými spriaznenými stranami (napr. materskou spoločnosťou alebo dcérskymi spoločnosťami).
3. Materská spoločnosť by mala zvážiť záujmy všetkých svojich dcérskych spoločností a dosiahnuť ich rovnováhu, pričom by mala posúdiť, ako tieto záujmy z dlhodobého hľadiska prispievajú k spoločnému cieľu a záujmom skupiny ako celku.
4. Politika v oblasti konfliktu záujmov by mala stanoviť opatrenia, ktoré treba prijať, aby sa zabránilo konfliktu záujmov, resp. na jeho riešenie. Tieto postupy a opatrenia by mohli zahŕňať:
  - a. primerané rozdelenie povinností, napr. zverenie konfliktných činností v rámci reťazca transakcií alebo služieb rôznym osobám, alebo zverenie zodpovednosti za dohľad a vykazovanie konfliktných činností rôznym osobám,
  - b. vytvorenie informačných bariér, napr. fyzickým oddelením niektorých oddelení,
  - c. zabránenie osobám, ktoré sú činné aj mimo inštitúcie, aby mali neprimeraný vplyv v rámci inštitúcie, pokiaľ ide o uvedené činnosti.

17. Postupy na predkladanie vnútorných upozornení

1. Riadiaci orgán by mal zaviesť vhodné postupy na predkladanie vnútorných upozornení, v ktorých zamestnanci informujú o svojich obavách týkajúcich sa vnútorného riadenia.
2. Inštitúcia by mala prijať vhodné postupy na predkladanie vnútorných upozornení, ktoré zamestnanci môžu použiť, aby upozornili na významné a opodstatnené obavy týkajúce sa záležitostí spojených s vnútorným riadením. Tieto postupy by mali rešpektovať dôvernosť zamestnancov, ktorí takéto obavy vyjadria. Aby sa zabránilo konfliktu záujmov, mala by byť poskytnutá možnosť vyjadriť tento typ obáv mimo pravidelných hlásení (napr. prostredníctvom funkcie dodržiavania súladu, funkcie vnútorného auditu alebo postupov vnútorných informátorov). Postupy na predkladanie upozornení by mali byť k dispozícii všetkým zamestnancom v rámci inštitúcie. Informácie poskytnuté zamestnancami prostredníctvom upozornení by v prípade potreby mali byť dostupné riadiacemu orgánu.

Vysvetľujúca poznámka

V niektorých členských štátoch môže okrem postupov na predkladanie vnútorných upozornení v rámci inštitúcie existovať aj možnosť pre zamestnancov informovať o obavách tohto typu orgán dohľadu.

B.4 Politika externalizácie a politika odmeňovania

18. Externalizácia

1. Riadiaci orgán by mal schváliť a pravidelne preskúmavať politiku inštitúcie v oblasti externalizácie.

Vysvetľujúca poznámka

Toto usmernenie je obmedzené na politiku externalizácie; osobitnými stránkami externalizácie sa zaoberajú usmernenia výboru CEBS o externalizácii dostupné na webovej stránke orgánu EBA.

Očakáva sa, že inštitúcie budú dodržiavať obidva súbory usmernení. V prípade nezrovnalostí by mali mať prednosť usmernenia výboru CEBS o externalizácii, ktoré sú konkrétnejšie. V prípade, že usmernenia výboru CEBS problém nezahŕňajú, by mala platiť všeobecná zásada týchto usmernení.

2. Politika externalizácie by mala zvážiť jej vplyv na činnosť inštitúcie a riziká, ktorým čelí (napr. operačné riziko, riziko poškodenia dobrého mena a riziko koncentrácie). Politika by mala zahŕňať podávanie správ a sledovanie opatrení, ktoré je potrebné uplatňovať od začatia až do skončenia dohody o externalizácii (vrátane vypracovania obchodného prípadu pre

externalizáciu, uzatvorenia zmluvy o externalizácii, realizácie tejto zmluvy do jej uplynutia a vrátane pohotovostných plánov a stratégií ukončenia angažovanosti). Politika externalizácie by mala byť pravidelne preskúmaná a aktualizovaná vrátane včasného vykonávania zmien.

3. Inštitúcia zostáva plne zodpovedná za všetky služby a činnosti zadávané externým poskytovateľom a za rozhodnutia vedenia, ktoré z nich vyplývajú. Politika externalizácie by preto mala jasne uvádzať, že externalizácia nezbavuje inštitúciu jej regulačných povinností ani zodpovednosti voči klientom.
4. Politika by mala uvádzať, že dohody o externalizácii by nemali brániť účinnému dohľadu inštitúcie na mieste ani dohľadu na diaľku a nemali by byť v rozpore s obmedzeniami stanovenými dohľadom na služby a činnosti. Politika by mala zahŕňať aj interný outsourcing iným subjektom (napr. samostatným právnym subjektom v rámci skupiny danej inštitúcie) a akékoľvek osobitné okolnosti skupiny, ktoré je potrebné vziať do úvahy.

19. Riadenie politiky odmeňovania

1. Konečný dohľad nad politikou odmeňovania by mal byť v kompetencii riadiaceho orgánu inštitúcie.

Vysvetľujúca poznámka

Tieto usmernenia poskytujú *všeobecný* rámec platný pre riadenie politiky odmeňovania. *Osobitnými* stránkami problematiky odmeňovania sa zaoberajú usmernenia výboru CEBS o odmeňovaní z decembra 2010. Očakáva sa, že inštitúcie budú dodržiavať obidva súbory usmernení.

2. Zásady celkovej politiky odmeňovania pre danú inštitúciu by mal schvaľovať a udržiavať riadiaci orgán v dozornej funkcii, ktorý by zároveň mal dohliadať na ich dodržiavanie. Postupy inštitúcie pri určovaní odmien by mali byť jasné, dobre zdokumentované a interne transparentné.
3. Okrem všeobecnej zodpovednosti riadiaceho orgánu za celkovú politiku odmeňovania a jej preskúmanie je potrebné aj primerané zapojenie funkcií kontroly. Členovia riadiaceho orgánu, členovia výboru pre odmeňovanie a ostatní pracovníci, ktorí sa podieľajú na navrhovaní a vykonávaní politiky odmeňovania, by mali mať príslušné odborné znalosti a mali by byť schopní utvoriť si nezávislý úsudok o vhodnosti politiky odmeňovania vrátane jej dosahov na riadenie rizík.
4. Politika odmeňovania by mala byť zameraná aj na predchádzanie konfliktu záujmov. Riadiaci orgán v riadiacej funkcii by nemal určovať vlastné odmeny; aby tomu zabránil, mohol by zvážiť napríklad služby nezávislého výboru pre odmeňovanie. Obchodný útvar by nemal byť schopný určovať odmeňovanie svojich funkcií kontroly.

5. Riadiaci orgán by mal dohliadať na uplatňovanie politiky odmeňovania, aby zabezpečil, že funguje, ako bolo zamýšľané. Vykonávanie politiky odmeňovania by navyše malo byť predmetom centrálného a nezávislého preskúmania.

C. Riadenie rizík

20. Kultúra riadenia rizík

1. Inštitúcia by mala rozvíjať integrovanú celopodnikovú kultúru riadenia rizík založenú na plnom pochopení rizík, ktorým čelí, a postupov ich riadenia, s prihliadnutím na vlastnú toleranciu rizík/ochotu riskovať.

Vysvetľujúca poznámka

Vzhľadom na to, že činnosť inštitúcie zahŕňa najmä preberanie rizík, je zásadné, aby riziká boli riadené vhodným spôsobom. Správna a dôsledná kultúra riadenia rizík v celej inštitúcii je kľúčovým prvkom účinného riadenia rizík.

2. Inštitúcia by si mala vytvoriť kultúru riadenia rizík prostredníctvom politik, príkladov, komunikácie a odborného vzdelávania zamestnancov, ktoré sa týkajú ich zodpovednosti za riadenie rizík.
3. Každý člen organizácie by si mal plne uvedomovať svoje povinnosti spojené s riadením rizík. Riadenie rizík by sa nemalo obmedzovať na špecialistov na riziká, resp. na funkcie kontroly. Obchodné útvary pod dohľadom riadiaceho orgánu by mali byť primárne zodpovedné za každodenné riadenie rizík, s prihliadnutím na toleranciu rizík/ochotu inštitúcie riskovať a v súlade s jej politikami, postupmi a kontrolnými mechanizmami.
4. Inštitúcia by mala mať komplexný rámec riadenia rizík s dosahom na všetky jej obchodné útvary a útvary podpory a kontroly, ktorý plne rozoznáva ekonomickú podstatu rizikovej angažovanosti a zahŕňa všetky relevantné riziká (napr. finančné a nefinančné, v súvahe a v podsúvahe, a či sú alebo nie sú anticipatívne alebo zmluvné). Jeho rozsah by nemal byť obmedzený na úverové riziko, trhové riziko, riziko likvidity a operačné riziko, ale mal by zahŕňať aj riziko koncentrácie, riziko poškodenia dobrého mena, riziko nesúlady s predpismi a strategické riziká.
5. Rámec riadenia rizík by mal inštitúcii umožniť prijímať informované rozhodnutia. Tieto rozhodnutia by mali byť založené na informáciách získaných z identifikácie, merania alebo hodnotenia a monitorovania rizík. Riziká by mali byť hodnotené cez reťazec riadenia zdola nahor a zhora nadol, ako aj naprieč obchodnými činnosťami, pomocou jednotnej terminológie a kompatibilných metodík v rámci celej inštitúcie a jej skupiny.

6. Rámec riadenia rizík by mal byť predmetom nezávislého interného alebo externého preskúmania a mal by byť pravidelne prehodnocovaný vzhľadom na toleranciu rizík/ochotu inštitúcie riskovať a s prihliadnutím na informácie, ktoré poskytne funkcia kontroly rizík a v prípade potreby výbor pre riziká. Faktory, ktoré by mali byť zohľadnené, zahŕňajú vnútorné a vonkajšie vývojové trendy vrátane rastu bilančnej hodnoty a príjmov, rastúcej komplikovanosti činností, rizikového profilu a prevádzkovej štruktúry inštitúcie, jej zemepisného rozšírenia, fúzií a akvizícií a uvádzania nových produktov alebo obchodných činností.

21. Zosúladenie odmien s rizikovým profilom

1. Politika a postupy inštitúcie v oblasti odmeňovania by mali byť v súlade s jej rizikovým profilom a podporovať správne a účinné riadenie rizík.

Vysvetľujúca poznámka

Tieto usmernenia poskytujú *všeobecný* rámec platný pre zosúladenie politiky odmeňovania s rizikovým profilom inštitúcie. *Osobitné* stránky politiky odmeňovania sú uvedené v usmerneniach výboru CEBS o odmeňovaní z decembra 2010. Očakáva sa, že inštitúcie budú dodržiavať obidva súbory usmernení.

2. Celková politika inštitúcie v oblasti odmeňovania by mala byť v súlade s jej hodnotami, obchodnou stratégiou, toleranciou rizík/ochotou riskovať a dlhodobými záujmami. Nemala by povzbudzovať k nadmernému riskovaniu. Zaručená pohyblivá zložka odmeny alebo odstupné, ktorých výsledkom je odmeňovanie neúspechu, nie sú v súlade so správnym riadením rizík, ani so zásadou odmeňovania podľa výkonu a mali by sa vo všeobecnosti zakázať.
3. Pre pracovníkov, ktorých pracovné činnosti majú podstatný vplyv na rizikový profil inštitúcie (napr. členovia riadiaceho orgánu, vrcholový manažment, pracovníci v obchodných útvaroch, ktorí preberajú riziká, pracovníci zodpovední za vnútornú kontrolu a všetci pracovníci s celkovým odmeňovaním, ktoré ich radí do rovnakej príjmovej skupiny ako vrcholový manažment a pracovníkov, ktorí preberajú riziká), by politika odmeňovania mala nastaviť osobitné mechanizmy s cieľom zabezpečiť, aby ich odmeňovanie bolo v súlade so správnym a s účinným riadením rizík.
4. Pracovníci funkcií kontroly by mali byť primerane odmeňovaní v súlade so svojimi cieľmi a výkonmi, a nie na základe výkonov obchodných útvarov, ktoré kontrolujú.
5. Ak je ich plat viazaný na dosiahnuté výkony, odmeňovanie by malo vychádzať z kombinácie výkonu jednotlivca a celkového výkonu útvaru. Pri definovaní výkonu jednotlivca by sa mali zohľadniť iné faktory, ako finančné

výsledky. Meranie výkonu na vyplatenie prémie by malo zahŕňať úpravy na zohľadnenie všetkých typov rizík, kapitálových nákladov a likvidity.

6. Medzi základným platom a prémiami by mala existovať proporcionalita. Vysoké prémie by nemali predstavovať len výplatu hotovosti vopred, ale mali by obsahovať pružnú odloženú zložku upravenú tak, aby zohľadňovala riziko. Načasovanie vyplatenia prémie by malo zohľadňovať výkon v súvislosti s podkladovým rizikom.

22. Rámec riadenia rizík

1. Rámec riadenia rizík inštitúcie by mal zahŕňať politiky, postupy, limity a kontrolné mechanizmy, ktoré poskytujú primeranú, včasnú a nepretržitú identifikáciu, meranie alebo hodnotenie, sledovanie, zmierňovanie a vykazovanie rizík, ktoré vyplývajú z jej činnosti jednak na úrovni obchodných činností a jednak na úrovni inštitúcie ako takej.
2. Rámec riadenia rizík inštitúcie by mal poskytovať osobitné usmernenia o vykonávaní stratégií inštitúcie. Tieto stratégie by mali v prípade potreby stanovovať a udržiavať vnútorné limity v súlade s toleranciou rizík/ochotou inštitúcie riskovať a úmerne jej spoľahlivému fungovaniu, finančnej sile a strategickým cieľom. Rizikový profil inštitúcie (t. j. súčet jej skutočných a potenciálnych rizikových angažovaností) by nemal prekročiť rámec týchto limitov. Rámec riadenia rizík by mal zabezpečiť eskaláciu prípadov porušenia limitov, ich riešenie a vhodné následné opatrenia.
3. Pri identifikácii a meraní rizík by inštitúcia mala vytvoriť výhľadovo orientované a spätne orientované nástroje na doplnenie prác na súčasných rizikových angažovanostiach. Tieto nástroje by mali umožniť zoskupenie rizikových angažovaností naprieč obchodnými činnosťami a mali by podporovať identifikáciu koncentrácie rizík.
4. Výhľadovo orientované nástroje (napr. analýza scenárov a záťažové testy) by mali identifikovať potenciálnu expozíciu rizika za rôznych nepriaznivých okolností. Spätne orientované nástroje by mali pomôcť preskúmať skutočný rizikový profil vzhľadom na toleranciu rizík/ochotu inštitúcie riskovať a jej rámec riadenia rizík a mali by poskytnúť vstupné údaje pre akékoľvek úpravy.

Vysvetľujúca poznámka

Usmernenia o stresovom testovaní sa nachádzajú na webovej stránke orgánu EBA.

5. Konečnú zodpovednosť za hodnotenie rizika nesie výlučne inštitúcia, ktorá by preto mala svoje riziká kriticky hodnotiť a nemala by sa spoliehať výlučne na externé hodnotenia.

Vysvetľujúca poznámka

Inštitúcia by napríklad mala zakúpený model rizika validovať a kalibrovať vzhľadom na svoje individuálne okolnosti, aby bola zabezpečená presná a komplexná identifikácia rizika a jeho analýza.

Externé hodnotenie rizík (vrátane externých úverových ratingov alebo externe zakúpených modelov rizík) môže pomôcť poskytnúť komplexnejší odhad rizika. Inštitúcie by mali byť informované o rozsahu takýchto hodnotení.

6. Rozhodnutia, ktoré určujú úroveň prijatých rizík, by nemali byť založené len na kvantitatívnych informáciách alebo výsledkoch modelov, ale mali by brať do úvahy aj praktické a koncepcné obmedzenia metrík a modelov pomocou kvalitatívneho prístupu (vrátane odborných posudkov a kritickej analýzy). Inštitúcia by sa mala výslovne zaoberať príslušnými trendmi a údajmi makroekonomického prostredia, aby identifikovala ich potenciálny vplyv na svoje rizikové angažovanosti a portfóliá. Takéto hodnotenia by mali byť formálne začlenené do rozhodnutí o významných rizikách.

Vysvetľujúca poznámka

Inštitúcia by mala brať do úvahy skutočnosť, že výsledky výhľadovo orientovaných kvantitatívnych hodnotení a vykonaného stresového testovania závisia v značnej miere od obmedzení a predpokladov modelov (vrátane závažnosti a trvania šoku a podkladových rizík). Napríklad modelmi projektovaná veľmi vysoká návratnosť ekonomického kapitálu môže byť výsledkom skôr nedostatkov v modeloch (napr. vylúčenia niektorých dôležitých rizík), než vynikajúcej stratégie alebo výkonu inštitúcie.

7. Inštitúcia by mala mať zriadené mechanizmy pravidelného a transparentného podávania správ, aby jej riadiaci orgán a všetky príslušné útvary mali k dispozícii včasné, presné, stručné, zrozumiteľné a zmysluplné správy a aby si mohli vymieňať dôležité informácie o identifikácii, meraní alebo hodnotení a monitorovaní rizík. Rámec podávania správ by mal byť dobre definovaný, zdokumentovaný a schválený riadiacim orgánom.
8. Ak bol zriadený výbor pre riziká, mal by pravidelne dostávať formálne správy a neformálne oznámenia v závislosti od funkcie kontroly rizík a od riaditeľa pre riziká.

Vysvetľujúca poznámka

Účinná komunikácia informácií o rizikách má zásadný význam pre celý proces riadenia rizík, uľahčuje ich skúmanie a rozhodovací proces a pomáha predchádzať rozhodnutiam, ktoré môžu riziko nevedome zvyšovať. Účinné

podávanie správ o rizikách zahŕňa správne vnútorné zvažovanie a komunikáciu o stratégii v oblasti rizík a o dôležitých údajoch o rizikách (napr. angažovanosti a ukazovateľoch kľúčových rizík), jednak horizontálne naprieč inštitúciou a jednak nahor a nadol cez reťazec riadenia.

23. Nové produkty

1. Inštitúcia by mala mať zavedenú dobre zdokumentovanú politiku schvaľovania nových produktov („PSNP“), ktorú odsúhlasil riadiaci orgán a ktorá sa zaoberá rozvojom nových trhov a významnými zmenami existujúcich trhov, produktov a služieb.
2. PSNP inštitúcie by mala zahŕňať všetky aspekty, ktoré inštitúcia musí vziať do úvahy skôr, než sa rozhodne vstúpiť na nové trhy, obchodovať s novými produktmi, uviesť na trh novú službu alebo významne zmeniť existujúce produkty alebo služby. PSNP by mala obsahovať aj vymedzenie pojmov „nový produkt, nový trh, nová činnosť“ na používanie v organizácii, a tiež definovanie vnútorných funkcií, ktoré majú byť zapojené do rozhodovacieho procesu.
3. PSNP by mala stanovovať hlavné témy, ktorými sa treba zaoberať pred prijatím rozhodnutia. Tie by mali zahŕňať súlad s právnymi predpismi, modely oceňovania, vplyvy na rizikový profil, kapitálovú primeranosť a ziskovosť, dostupnosť príslušných zdrojov oddelení front-office, back-office a middle-office a primerané vnútorné nástroje a odborné znalosti na pochopenie a monitorovanie príslušných rizík. V rozhodnutí začať novú činnosť by sa mal jasne uvádzať obchodný útvar a osoby zodpovedné za túto činnosť. Nová činnosť by sa nemala začať vykonávať, kým nebudú dostupné primerané zdroje na pochopenie a riadenie rizík, ktoré s touto činnosťou súvisia.
4. Do schvaľovania nových produktov alebo významných zmien existujúcich produktov by mala byť zapojená funkcia kontroly rizík. Jej vklad by mal zahŕňať úplné a objektívne vyhodnotenie rizík, ktoré vyplývajú z nových činností v rámci rôznych scenárov, vyhodnotenie všetkých potenciálnych nedostatkov rámca riadenia rizík a rámca vnútornej kontroly inštitúcie a schopnosti inštitúcie účinne riadiť všetky nové riziká. Funkcia kontroly rizík by mala mať aj jasný prehľad o zavádzaní nových produktov (alebo o významných zmenách existujúcich produktov) do rôznych obchodných činností a portfólií a mala by mať právomoc požadovať, aby zmeny existujúcich produktov prešli formálnym procesom PSNP.

D. Vnútorná kontrola

24. Rámec vnútornej kontroly

1. Inštitúcia by mala vypracovať a udržiavať silný a komplexný rámec vnútornej kontroly vrátane osobitných nezávislých funkcií kontroly, ktoré majú vhodné postavenie na plnenie svojho poslania.
2. Rámec vnútornej kontroly inštitúcie by mal zabezpečovať účinné a efektívne operácie, vhodnú kontrolu rizík, obozretný výkon činností, spoľahlivosť finančných a nefinančných informácií podávaných interne aj externe, súlad s právnymi predpismi, nariadeniami, požiadavkami dohľadu, a tiež dodržiavanie vnútorných predpisov a rozhodnutí inštitúcie. Rámec vnútornej kontroly by mal zahŕňať celú organizáciu vrátane činností všetkých obchodných útvarov, útvarov podpory a kontroly. Rámec vnútornej kontroly by mal byť vhodný pre činnosť inštitúcie a mal by zahŕňať správne administratívne a účtovné postupy.
3. Pri vypracovaní rámca vnútornej kontroly by inštitúcia mala zabezpečiť jasný, transparentný a zdokumentovaný proces rozhodovania a jasné pridelovanie zodpovedností a právomocí na zabezpečenie dodržiavania vnútorných predpisov a rozhodnutí. Na zabezpečenie vykonávania silného rámca vnútornej kontroly vo všetkých oblastiach inštitúcie by za vytvorenie a udržiavanie vhodných politík a postupov vnútornej kontroly mali byť zodpovedné v prvom rade obchodné útvary a útvary podpory.
4. Vhodný rámec vnútornej kontroly si vyžaduje aj overovanie dodržiavania týchto politík a postupov, a to prostredníctvom nezávislých funkcií kontroly. Funkcie kontroly by mali zahŕňať funkciu kontroly rizík, funkciu dodržiavania súladu a funkciu vnútorného auditu.
5. Funkcie kontroly by mali byť zriadené na primeranej hierarchickej úrovni a mali by byť priamo podriadené riadiacemu orgánu. Mali by byť nezávislé od obchodných útvarov a od útvarov podpory, ktoré monitorujú a kontrolujú, a tiež organizačne nezávislé od seba navzájom (pretože plnia odlišné funkcie). V menej zložitých alebo v menších inštitúciách však úlohy funkcie kontroly rizík a funkcie dodržiavania súladu môžu byť spojené. Funkcie kontroly skupiny by mali dohliadať na funkcie kontroly dcérskych spoločností.
6. Aby funkciu kontroly bolo možné považovať za nezávislú, mali by byť splnené tieto podmienky:
  - a. jej pracovníci neplnia žiadne úlohy, ktoré patria do rozsahu činností, ktoré funkcia kontroly plánuje monitorovať a kontrolovať,
  - b. funkcia kontroly je organizačne oddelená od činností, ktoré má monitorovať a kontrolovať,
  - c. vedúci funkcie kontroly je podriadený osobe, ktorá nezodpovedá za riadenie činností, ktoré funkcia kontroly monitoruje a kontroluje; vedúci funkcie kontroly by všeobecne mal byť priamo podriadený riadiacemu orgánu a príslušným výborom a mal by sa pravidelne zúčastňovať ich zasadnutí,

d. odmeňovanie pracovníkov funkcie kontroly by nemalo byť viazané na výkon činností, ktoré funkcia kontroly monitoruje a kontroluje, ani iným spôsobom, ktorý by mohol ohroziť ich objektívnosť.

7. Funkcie kontroly by mali mať primeraný počet kvalifikovaných pracovníkov (v skupine na úrovni materskej spoločnosti aj na úrovni dcérskych spoločností). Pracovníci by si svoju kvalifikáciu mali priebežne zvyšovať a mali by mať možnosť náležitého odborného vzdelávania. Mali by mať k dispozícii aj vhodné systémy spracovania údajov a podporu, ako aj prístup k interným a externým informáciám, ktoré potrebujú na plnenie svojich povinností.
8. Funkcie kontroly by mali riadiacemu orgánu pravidelne predkladať oficiálne správy o hlavných zistených nedostatkoch. Správy by mali obsahovať následné opatrenia na základe predchádzajúcich zistení a pre každý nový zistený významný nedostatok by mali byť uvedené príslušné, s tým súvisiace riziká, hodnotenie vplyvu a odporúčania. Riadiaci orgán by mal konať v súvislosti so zisteniami funkcií kontroly včasným a účinným spôsobom a mal by vyžadovať primerané nápravné opatrenia.

25. Funkcia kontroly rizík

1. Inštitúcia by mala zriadiť komplexnú a nezávislú funkciu kontroly rizík.
2. Funkcia kontroly rizík by mala zabezpečiť, aby všetky kľúčové riziká, ktorým inštitúcia čelí, boli identifikované, náležite riadené príslušnými útvarmi inštitúcie a aby bol riadiacemu orgánu predkladaný ucelený pohľad na všetky dôležité riziká. Funkcia kontroly rizík by mala poskytovať relevantné nezávislé informácie o rizikových angažovanostiach, ich analýzy a odborné posúdenie, a poradenstvo v súvislosti s návrhmi a rozhodnutiami riadiaceho orgánu a obchodných útvarov alebo útvarov podpory týkajúcimi sa riadenia rizík, či sú v súlade s toleranciou rizík/ochotou inštitúcie riskovať. Funkcia kontroly rizík môže odporučiť zlepšenia rámca riadenia rizík a možnosti nápravy prípadov porušenia politík, postupov a limitov v oblasti rizík.
- 3.
4. Funkcia kontroly rizík by mala byť centrálnou organizačnou funkciou inštitúcie so štruktúrou, ktorá jej umožňuje vykonávať politiky v oblasti rizík a kontrolovať rámec riadenia rizík. Veľké, zložité a komplikované inštitúcie môžu zvážiť zriadenie cielených funkcií kontroly rizík pre každú dôležitú obchodnú činnosť. V inštitúcii by však mala byť centrálna funkcia kontroly rizík (podľa potreby vrátane funkcie kontroly rizík skupiny v materskej spoločnosti skupiny), ktorá poskytuje ucelený pohľad na všetky riziká.
5. Funkcia kontroly rizík by mala byť nezávislá od obchodných útvarov a útvarov podpory, ktorých riziká kontroluje, ale nemala by byť od nich izolovaná. Mala by mať dostatočné znalosti o technikách a postupoch riadenia rizík a o trhoch a produktoch. Interakcia medzi prevádzkovými

funkciami a funkciou kontroly rizík by mala uľahčiť cieľ, aby zodpovednosť za riadenie rizík niesli všetci pracovníci inštitúcie.

26. Úloha funkcie kontroly rizík

1. Funkcia kontroly rizík by sa mala aktívne zapájať už v počiatkovej fáze do vypracovania stratégie inštitúcie v oblasti rizík a do všetkých podstatných rozhodnutí o riadení rizík. Funkcia kontroly rizík by mala zohrávať kľúčovú úlohu v zabezpečení zavedenia účinných postupov riadenia rizík v inštitúcii.

Úloha funkcie kontroly rizík v stratégii a rozhodovaní

2. Funkcia kontroly rizík by mala riadiacemu orgánu poskytovať všetky dôležité informácie týkajúce sa rizík (napr. prostredníctvom odbornej analýzy rizikovej angažovanosti), aby mu umožnila nastaviť úroveň tolerancie rizík/ochotu inštitúcie riskovať.
3. Funkcia kontroly rizík by mala posúdiť stratégiu v oblasti rizík vrátane cieľov navrhnutých obchodnými útvarmi, a poskytnúť riadiacemu orgánu poradenstvo skôr, než prijme rozhodnutie. Ciele, ktoré zahŕňajú úverové ratingy a miery kapitálovej návratnosti, by mali byť hodnoverné a konzistentné.
4. Funkcia kontroly rizík by mala niesť spoločnú zodpovednosť za vykonávanie stratégie a politiky inštitúcie v oblasti rizík so všetkými obchodnými útvarmi inštitúcie. Zatiaľ čo obchodné útvary by mali realizovať príslušné limity pre riziká, funkcia kontroly rizík by mala zodpovedať za zabezpečenie súladu týchto limitov s celkovou toleranciou rizík/ochotou inštitúcie riskovať a za nepretržité sledovanie, že inštitúcia nepreberá nadmerné riziko.
5. Zapojenie funkcie kontroly rizík do procesov rozhodovania by malo zabezpečiť primerané zohľadňovanie aspektov rizík. Zodpovednosť za prijaté rozhodnutia by však mali niesť obchodné útvary a útvary podpory, a v konečnom dôsledku riadiaci orgán.

Úloha funkcie kontroly rizík v transakciách so spriaznenými stranami

6. Funkcia kontroly rizík by mala zabezpečiť preverovanie transakcií so spriaznenými stranami a identifikáciu a primerané posudzovanie rizík, skutočných alebo potenciálnych, ktoré tieto transakcie pre inštitúciu predstavujú.

Úloha funkcie kontroly rizík zložitosti právnej štruktúry

7. Funkcia kontroly rizík by sa mala zamerať na významné riziká, ktoré vyplývajú zo zložitosti právnej štruktúry inštitúcie.

Vysvetľujúca poznámka

Riziká môžu zahŕňať neprehľadnosť riadenia, operačné riziká spôsobené zložitými, navzájom prepojenými štruktúrami financovania, angažovanosť v rámci skupiny, zadržanie zábezpeky a riziko protistrany.

Úloha funkcie kontroly rizík v prípade významných zmien

8. Funkcia kontroly rizík by mala vyhodnotiť, ako by akékoľvek identifikované podstatné riziká mohli ovplyvniť schopnosť inštitúcie alebo skupiny riadiť svoj rizikový profil a jej schopnosť umiestňovať financovanie a kapitál za normálnych a za nepriaznivých okolností.
9. Pred prijatím rozhodnutí o významných zmenách alebo mimoriadnych transakciách by funkcia kontroly rizík mala byť zapojená do hodnotenia vplyvu takýchto zmien a mimoriadnych transakcií na celkové riziko inštitúcie a skupiny.

Vysvetľujúca poznámka

Významné zmeny alebo mimoriadne transakcie môžu zahŕňať fúzie a akvizície, založenie alebo predaj dcérskych alebo účelových spoločností, nové produkty, zmeny systémov, rámec riadenia rizík alebo postupy a zmeny v organizácii inštitúcie.

Pozri spoločné usmernenia z roku 2008 bývalých troch výborov európskych orgánov finančného dohľadu na úrovni 3 (CEBS, CESR a CEIOPS) o obozretnom posudzovaní nadobudnutia a zvýšenia podielov vo finančnom sektore, ktoré sú uverejnené na webovej stránke orgánu EBA. Funkcia kontroly rizík by mala byť aktívne zapojená už v počiatočnej fáze do identifikácie relevantných rizík (vrátane možných následkov z vykonania nedostatočnej hĺbkovej previerky, ktorá neidentifikuje riziká po fúzii), ktoré súvisia so zmenami štruktúry skupiny (vrátane fúzií a akvizícií), a správu o svojich zisteniach by mala predkladať priamo riadiacemu orgánu.

Úloha funkcie kontroly rizík v meraní a hodnotení

10. Funkcia kontroly rizík by mala zabezpečiť, aby meranie a hodnotenie vnútorných rizík inštitúcie zahŕňalo vhodnú škálu scenárov a aby bolo založené na dostatočne konzervatívnych predpokladoch týkajúcich sa vzájomnej závislosti a väzieb. To by malo zahŕňať kvalitatívnu (vrátane odborného posudku) celopodnikovú analýzu vzťahov medzi rizikami a ziskovosťou inštitúcie a jej externým prevádzkovým prostredím.

Úloha funkcie kontroly rizík v monitorovaní

11. Funkcia kontroly rizík by mala zabezpečiť, aby všetky zistené riziká mohli byť účinne monitorované obchodnými útvarmi. Funkcia kontroly rizík by

mala pravidelne monitorovať aktuálny rizikový profil inštitúcie a mala by ho skúmať z hľadiska strategických cieľov, tolerancie rizík/ochoty inštitúcie riskovať, aby umožnila riadiacemu orgánu v riadiacej funkcii prijímať rozhodnutia a riadiacemu orgánu v dozornej funkcii predkladať námietky.

12. Funkcia kontroly rizík by mala analyzovať trendy a rozpoznať nové alebo vznikajúce riziká vyplývajúce z meniacich sa okolností a podmienok. Takisto by mala pravidelne preskúmavať skutočné výsledky rizík oproti predchádzajúcim odhadom (t. j. spätné testovanie), s cieľom vyhodnotiť a zlepšiť presnosť a účinnosť procesu riadenia rizík.
13. Funkcia kontroly rizík skupiny by mala monitorovať riziká, ktorým sú vystavené dcérske spoločnosti. Nesúlad so schválenou stratégiou skupiny by mal byť oznámený príslušnému riadiacemu orgánu.

Úloha funkcie kontroly rizík v prípade neschválených angažovaností

14. Funkcia kontroly rizík by mala byť primerane zapojená do každej zmeny stratégie, tolerancie rizík/ochoty riskovať a limitov schválených inštitúciou.
15. Funkcia kontroly rizík by mala nezávisle posúdiť každý prípad ich porušenia alebo nedodržania (vrátane jeho príčiny a vrátane právnej a ekonomickej analýzy skutočných nákladov na uzavretie, zníženie alebo zabezpečenie angažovanosti v porovnaní s potenciálnymi nákladmi na jej udržanie). Funkcia kontroly rizík by mala podľa potreby informovať dotknuté obchodné útvary a odporučiť prípadné nápravné opatrenia.

Vysvetľujúca poznámka

Porušenie alebo nedodržanie stratégií, tolerancie rizík/ochoty riskovať alebo limitov môže byť spôsobené novými transakciami, zmenami trhových podmienok alebo vývojom v oblasti stratégie, politik a postupov inštitúcie, ak sa príslušne nezmenia limity alebo tolerancia rizík/ochota riskovať.

16. Funkcia kontroly rizík by mala zohrávať kľúčovú úlohu pri zabezpečení, aby rozhodnutie o jej odporúčaní bolo vykonané na príslušnej úrovni, aby sa ním príslušné obchodné útvary riadili a aby bolo vhodne oznámené riadiacemu orgánu, výboru pre riziká a obchodnému útvaru alebo útvaru podpory.
17. Inštitúcia by mala prijať vhodné opatrenia s cieľom zabrániť internému alebo externému podvodnému správaniu a porušovaniu disciplíny (napr. porušovanie vnútorných postupov, nedodžiavanie limitov).

Vysvetľujúca poznámka

V rámci rozsahu týchto usmernení pojem „podvod“ zahŕňa interný podvod a externý podvod, ako sú vymedzené v smernici Európskeho parlamentu

a Rady 2006/48/ES, príloha X, časť 5. To zahŕňa straty spôsobené činnosťami uskutočnenými so zámerom podvodu, sprenevery alebo obchádzania právnych predpisov a interných predpisov spoločnosti s vylúčením prípadov diverzity/diskriminácie, ak sa na danej činnosti zúčastní aspoň jedna interná strana spoločnosti (interný podvod) a straty spôsobené činnosťami tretích strán uskutočnenými so zámerom podvodu, sprenevery alebo obchádzania právnych predpisov (externý podvod).

27. Riaditeľ pre riziká

1. Inštitúcia by mala určiť osobu, riaditeľa pre riziká, ktorý výlučne zodpovedá za funkciu kontroly rizík a monitorovanie rámca riadenia rizík inštitúcie v celej organizácii.
2. Riaditeľ pre riziká (alebo ekvivalentná pozícia) by mal byť zodpovedný za poskytovanie komplexných a zrozumiteľných informácií o rizikách, ktoré riadiacemu orgánu umožňujú chápať celkový rizikový profil inštitúcie. To isté platí aj pre riaditeľa pre riziká materskej inštitúcie, pokiaľ ide o celú skupinu.
3. Riaditeľ pre riziká by mal mať dostatočné odborné znalosti, prevádzkové skúsenosti, nezávislosť a hodnotné zaradenie, aby mohol namietiť proti rozhodnutiam ovplyvňujúcim riziková angažovanosť inštitúcie. Inštitúcia by mala zvážiť udelenie práva veta riaditeľovi pre riziká. Riaditeľ pre riziká a riadiaci orgán alebo príslušné výbory by mali mať možnosť priamo navzájom komunikovať o kľúčových otázkach rizík vrátane vývoja, ktorý môže byť v rozpore s toleranciou rizík/ochotou riskovať a so stratégiou inštitúcie.
4. Ak má inštitúcia v úmysle udeliť riaditeľovi pre riziká právo vetovať rozhodnutia, jej politiky v oblasti rizík by mali stanoviť okolnosti, za ktorých tak riaditeľ pre riziká môže urobiť, a povahu návrhov (napr. úverové alebo investičné rozhodnutie alebo stanovenie limitu). Politiky by mali popisovať postupy eskalácie alebo opravných prostriedkov a spôsob informovania riadiaceho orgánu.
5. Keď charakteristiky inštitúcie – najmä jej veľkosť, organizácia a povaha jej činností – neodôvodňujú zverenie takejto zodpovednosti osobitne vymenovanej osobe, túto funkciu môže plniť iný člen vrcholového manažmentu inštitúcie, za predpokladu, že tým nevznikne konflikt záujmov.
6. Inštitúcia by mala mať zavedené zdokumentované postupy na pridelenie pozície riaditeľa pre riziká a na zrušenie jeho povinností. Výmena riaditeľa pre riziká by sa mala vykonať na základe predchádzajúceho súhlasu riadiaceho orgánu v dozornej funkcii. Všeobecne odvolanie alebo vymenovanie riaditeľa pre riziká by malo byť zverejnené a orgán dohľadu by mal byť o dôvodoch informovaný.

28. Funkcia dodržiavania súladu

1. Inštitúcia by mala zriadiť funkciu dodržiavania súladu na riadenie svojho rizika nedodržania súladu.
2. Inštitúcia by mala schváliť a vykonávať politiku súladu s predpismi, s ktorou by mali byť oboznámení všetci zamestnanci.

Vysvetľujúca poznámka

Riziko nedodržania súladu (definované ako súčasné alebo budúce riziko pre príjmy a kapitál vyplývajúce z porušenia alebo nedodržania súladu s právnymi predpismi, pravidlami, nariadeniami, dohodami, predpísanými postupmi alebo etickými normami) môže viesť k pokutám, náhradám škôd alebo anulovaniu zmlúv a môže poškodiť dobré meno inštitúcie.

3. Inštitúcia by mala zaviesť trvalú a účinnú funkciu dodržiavania súladu a mala by určiť osobu zodpovednú za výkon tejto funkcie v celej inštitúcii a skupine (pracovníka pre dodržiavanie súladu alebo vedúceho dodržiavania súladu). V menších a menej zložitých inštitúciách môže byť táto funkcia spojená s funkciou kontroly rizík alebo podpornými funkciami (napr. riadenie ľudských zdrojov, právna funkcia atď.), prípadne jej tieto funkcie môžu pomáhať.
4. Funkcia dodržiavania súladu by mala zabezpečiť dodržiavanie politiky súladu s predpismi a mala by podávať správy riadiacemu orgánu a podľa potreby funkcii kontroly rizík o riadení rizika nedodržania súladu v inštitúcii. Riadiaci orgán a funkcia kontroly rizík by mali v rámci rozhodovacieho procesu prihliadať na zistenia funkcie dodržiavania súladu.
5. Funkcia dodržiavania súladu by mala riadiacemu orgánu radiť v oblasti právnych predpisov, pravidiel, nariadení a noriem, ktoré inštitúcia musí spĺňať, a mala by posudzovať možný vplyv akýchkoľvek zmien právneho alebo regulačného prostredia na činnosť inštitúcie.
6. Funkcia dodržiavania súladu by mala navyše verifikovať, že nové produkty a nové postupy sú v súlade s existujúcim právnym prostredím a so všetkými známymi pripravovanými zmenami právnych predpisov, nariadení a požiadaviek dohľadu.

Vysvetľujúca poznámka

Osobitnú starostlivosť treba venovať situáciám, keď inštitúcia vykonáva určité služby alebo nastavuje štruktúry v mene klientov (napr. pôsobí ako sprostredkovateľ pri zakladaní spoločnosti alebo partnerstva, poskytuje služby zvereneckého správcu alebo vyvíja komplexné štruktúrované finančné transakcie pre zákazníkov), ktoré môžu viesť ku konkrétnym výzvam v oblasti vnútorného riadenia a k obavám, pokiaľ ide o obozretné podnikanie.

29. Funkcia vnútorného auditu

1. Funkcia vnútorného auditu by mala hodnotiť kvalitu rámca vnútornej kontroly inštitúcie jednak z hľadiska účinnosti a jednak z hľadiska efektívnosti.
2. Funkcia vnútorného auditu by mala mať neobmedzený prístup k príslušným dokumentom a informáciám vo všetkých prevádzkových útvaroch a v útvaroch kontroly.
3. Funkcia vnútorného auditu by mala hodnotiť dodržiavanie súladu všetkých činností a útvarov inštitúcie (vrátane funkcie kontroly rizík a funkcie dodržiavania súladu) s jej politikami a postupmi. Funkcia vnútorného auditu by sa preto nemala kombinovať so žiadnou inou funkciou. Funkcia vnútorného auditu by mala hodnotiť aj to, či sú existujúce politiky a postupy stále primerané a v súlade s právnymi a regulačnými požiadavkami.
4. Funkcia vnútorného auditu by mala verifikovať najmä integritu postupov, ktoré zabezpečujú spoľahlivosť metód a techník inštitúcie, a predpokladov a zdrojov informácií použitých v jej vnútorných modeloch (napr. modelovanie rizík a oceňovanie v účtovníctve). Mala by hodnotiť aj kvalitu a použitie kvalitatívnych nástrojov identifikácie a hodnotenia rizík. Na posilnenie svojej nezávislosti by však funkcia vnútorného auditu nemala byť priamo zapojená do návrhu ani do výberu modelov či iných nástrojov riadenia rizík.
5. Riadiaci orgán by mal nabádať vnútorných audítorov, aby dodržiavali vnútroštátne a medzinárodné profesijné normy. Vnútorné audity by mali byť vykonávané v súlade s plánom auditu a podrobnými programami auditu na základe prístupu založeného na posúdení rizika. Plán auditu by mal byť schválený výborom pre audit alebo riadiacim orgánom.

Vysvetľujúca poznámka

Príkladom uvedených profesijných noriem sú normy stanovené Inštitútom vnútorných audítorov.

6. Funkcia vnútorného auditu by mala oznamovať priamo riadiacemu orgánu alebo jeho výboru pre audit (podľa potreby) svoje zistenia a návrhy na podstatné zlepšenia mechanizmov vnútornej kontroly. Všetky odporúčania z auditu by mali byť predmetom formálneho postupu následných opatrení na príslušných úrovniach riadenia, aby sa zabezpečilo ich riešenie a informovanie o ich vyriešení.

E. Informačné systémy a kontinuita činnosti

30. Informačný systém a komunikácia

1. Inštitúcia by mala mať účinné a spoľahlivé informačné a komunikačné systémy pokrývajúce všetky jej významné činnosti.

Vysvetľujúca poznámka

Nespoľahlivé alebo zavádzajúce informácie poskytované zle navrhnutými a nedostatočne kontrolovanými systémami by mohli nepriaznivo ovplyvniť rozhodovanie vedenia. Dôležitou súčasťou činnosti inštitúcie je preto vytvorenie a udržiavanie informačných a komunikačných systémov, ktoré pokrývajú celý rozsah jej činností. Tieto informácie sú zvyčajne poskytované elektronickými, ako aj inými ako elektronickými prostriedkami.

Inštitúcia by si mala uvedomovať najmä organizačné požiadavky a požiadavky vnútornej kontroly na spracovanie informácií v elektronickej podobe a nutnosť mať primerané záznamy pre audit (tzv. *audit trail*). To platí aj v prípade, keď sú systémy IT zadávané externým poskytovateľom služieb IT.

2. Informačné systémy vrátane systémov na uchovávanie a používanie dát v elektronickej podobe, by mali byť bezpečné, nezávisle monitorované a podporované primeranými núdzovými opatreniami. Pri zavádzaní systémov IT by inštitúcia mala dodržiavať všeobecne akceptované štandardy IT.

31. Riadenie kontinuity činnosti

1. Inštitúcia by mala vytvoriť spoľahlivé riadenie kontinuity činnosti na zabezpečenie svojej schopnosti pokračovať v nepretržitej činnosti a obmedziť straty v prípade vážneho prerušenia činnosti.

Vysvetľujúca poznámka

Inštitúcia sa pri svojej činnosti spolieha na niekoľko kritických zdrojov (napr. systémy IT, komunikačné systémy, budovy). Cieľom riadenia kontinuity činnosti je obmedziť prevádzkové, finančné, právne a iné závažné následky vrátane poškodenia dobrého mena inštitúcie, vyplývajúce z katastrofy alebo dlhšieho prerušenia prístupu k týmto zdrojom a z následného prerušenia bežných obchodných postupov inštitúcie. Ďalšími opatreniami na riadenie rizika by mohlo byť zníženie pravdepodobnosti takýchto incidentov alebo presun ich finančných dôsledkov na tretie strany (napr. prostredníctvom poistenia).

2. Na vytvorenie spoľahlivého riadenia kontinuity činnosti by inštitúcia mala dôkladne analyzovať svoju expozíciu voči závažným prerušeniam činnosti a mala by zhodnotiť (kvantitatívne aj kvalitatívne) ich možný dosah pomocou analýzy interných alebo externých dát a scenárov. Analýza by

mala zahŕňať všetky obchodné útvary, útvary podpory a funkciu kontroly rizík a mala by zohľadňovať ich vzájomnú závislosť. Okrem toho by mala byť aktívne zapojená osobitná nezávislá funkcia kontinuity činnosti, funkcia kontroly rizík alebo funkcia riadenia operačného rizika. Výsledky analýzy by mali prispieť k vymedzeniu priorít a cieľov pri obnove činnosti inštitúcie.

Vysvetľujúca poznámka

Pokiaľ ide o funkciu riadenia operačného rizika, pozri tiež smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES, príloha X, časť 3, ods. 4, ktorá vyžaduje takúto nezávislú funkciu pre inštitúcie AMA; úlohy tejto funkcie sú popísané v „Usmerneniach o validácii“, ods. 615 – 620 (vydaných v roku 2006), ktoré sú dostupné na webovej stránke orgánu EBA.

3. Na základe uvedenej analýzy by inštitúcia mala zaviesť:
  - a. pohotovostný plán a plán kontinuity činnosti na zabezpečenie vhodnej reakcie inštitúcie na mimoriadne udalosti a jej schopnosti udržať si najvýznamnejšie obchodné činnosti v prípade prerušenia jej bežných obchodných postupov,
  - b. plány obnovy kritických zdrojov, ktoré jej umožnia vrátiť sa k bežným obchodným postupom v primeranom časovom období; akékoľvek zvyškové riziká z potenciálneho prerušenia činnosti by mali byť v súlade s toleranciou rizík/ochotou inštitúcie riskovať.
4. Pohotovostný plán, plán kontinuity činnosti a plány obnovy by mali byť zdokumentované a dôkladne vykonávané. Dokumentácia by mala byť k dispozícii v obchodných útvaroch, útvaroch podpory a v rámci funkcie kontroly rizík a mala by byť uložená v systémoch, ktoré sú fyzicky oddelené a v prípade núdzovej situácie ľahko prístupné. Pracovníci by mali absolvovať príslušnú odbornú prípravu. Plány by sa mali pravidelne testovať a aktualizovať. Akékoľvek problémy alebo chyby, ktoré sa vyskytli pri testovaní, by mali byť zdokumentované a analyzované a plány by mali byť náležite revidované.

F. Transparentnosť

32. Posilnenie

1. Stratégie a politiky by mali byť oznámené všetkým príslušným zamestnancom v celej inštitúcii.
2. Zamestnanci inštitúcie aby mali chápať a dodržiavať politiky a postupy, ktoré sa týkajú ich povinností a zodpovednosti.
3. Riadiaci orgán by preto mal príslušných zamestnancov informovať o stratégiách a politikách inštitúcie jasným a konzistentným spôsobom,

minimálne na úrovni potrebnej na plnenie ich konkrétnych úloh, a tieto informácie priebežne aktualizovať. Môže tak urobiť prostredníctvom písomných usmernení, príručiek alebo inými prostriedkami.

33. Transparentnosť vnútorného riadenia

1. Rámec vnútorného riadenia inštitúcie by mal byť transparentný. Inštitúcia by mala prezentovať svoju súčasnú pozíciu a vyhliadky do budúcnosti jasne, vyvážene, presne a včas.

Vysvetľujúca poznámka

Cieľom transparentnosti v oblasti vnútorného riadenia je poskytovať všetkým príslušným zainteresovaným stranám inštitúcie (vrátane akcionárov, zamestnancov, klientov a širokej verejnosti) kľúčové informácie, ktoré potrebujú, aby mohli posúdiť efektívnosť riadiaceho orgánu pri riadení inštitúcie.

Podľa článku 72 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES a článku 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/49/ES, materské inštitúcie v EÚ a inštitúcie kontrolované materskou finančnou holdingovou spoločnosťou v EÚ zverejňujú komplexné a zmysluplné informácie, ktoré opisujú ich vnútorné riadenie na konsolidovanej úrovni. V súlade s dobrou praxou každá inštitúcia zverejňuje informácie o svojom vnútornom riadení individuálne, primeraným spôsobom.

2. Inštitúcia by mala zverejniť minimálne informácie o:
  - a. svojich štruktúrach a politikách v oblasti riadenia vrátane cieľov inštitúcie, jej organizačnej štruktúry, mechanizmov vnútorného riadenia, štruktúry a organizácie riadiaceho orgánu vrátane jeho obsadenia a štruktúry stimulov a odmeňovania v inštitúcii,
  - b. povahe, rozsahu, cieľoch a ekonomickej podstate transakcií s pridruženými a so spriaznenými stranami, ak majú na inštitúciu podstatný vplyv,
  - c. nastavení svojej stratégie činnosti a rizík (vrátane zapojenia riadiaceho orgánu) a o predpokladaných rizikových faktoroch,
  - d. svojich zriadených výboroch a ich mandátoch a zložení,
  - e. svojom rámci vnútornej kontroly a spôsobe organizácie funkcií kontroly, hlavných úlohách, ktoré plnia, spôsobe monitorovania ich výkonu riadiacim orgánom a všetkých plánovaných významných zmenách týchto funkcií,
  - f. podstatné informácie o svojich finančných a prevádzkových výsledkoch.

3. Informácie o aktuálnej pozícii inštitúcie by mali byť v súlade so všetkými právnymi požiadavkami na zverejňovanie. Informácie by mali byť jasné, presné, relevantné, včasné a dostupné.
4. Ak by zabezpečenie vysokého stupňa presnosti malo spôsobiť oneskorené poskytnutie informácií, pri ktorých záleží na čase ich poskytnutia, inštitúcia by mala posúdiť vhodnú vyváženosť medzi včasnosťou a presnosťou a mala by vziať do úvahy požiadavku poskytovať pravdivý a objektívny obraz o svojej situácii a každé oneskorenie uspokojivo vysvetliť. Toto vysvetlenie by sa nemalo používať na oneskorené plnenie požiadaviek na pravidelné podávanie správ.

Hlava III – Záverečné ustanovenia a vykonanie

34. Zrušovacie ustanovenie

Schválením a uverejnením týchto usmernení o vnútornom riadení sa zrušujú tieto usmernenia: oddiel 2.1 usmernení výboru CEBS o uplatňovaní procesu preskúmania orgánmi dohľadu (z 25. januára 2006) pod názvom „Usmernenia o vnútornom riadení“, „Rámcové zásady politik odmeňovania“ (z 20. apríla 2009) a „Rámcové zásady riadenia rizík“ (zo 16. februára 2010).

35. Dátum uplatnenia

Príslušné orgány by mali vykonať usmernenia o vnútornom riadení ich začlenením do svojich postupov v oblasti dohľadu do 31. marca 2012. Po tomto dátume by príslušné orgány mali zabezpečiť, aby inštitúcie tieto usmernenia účinne dodržiavali.